

Mantık Kapılarıyla Boolean Fonksiyonları - 2

Aşağıda verilen örnekler, Vivado programı üzerinden System Verilog dili yardımıyla logic devreleri tasarlanarak simüle edilecektir.

2. ÖRNEK: $F(A,B,C) = \Sigma m(0,1,5,6,7)$

Öncelikle doğruluk tablosunu çıkartmakla işe başlayalım:

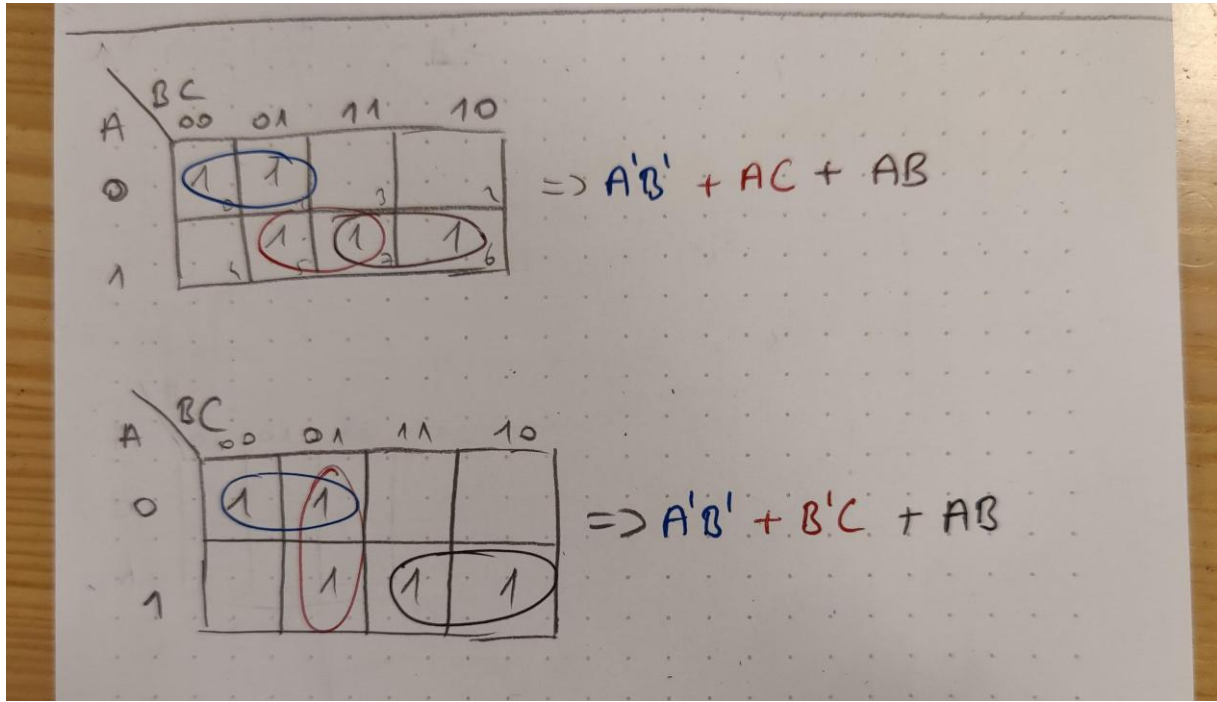
A	B	C	F
0	0	0	1
0	0	1	1
0	1	0	0
0	1	1	0
1	0	0	0
1	0	1	1
1	1	0	1
1	1	1	1

Ardından sadeleştirelim:

Handwritten simplification steps:

$$\Rightarrow A'B'C' + A'B'C + AB'C + ABC' + ABC$$
$$\Rightarrow A'B'C(\underbrace{C' + C}_1) + AB'C + ABC(\underbrace{C' + C}_1)$$
$$\Rightarrow A'B' + AB'C + AB$$

Daha iyi görebilmek adına K-Map kullanarak da sadeleştirme yapalım:



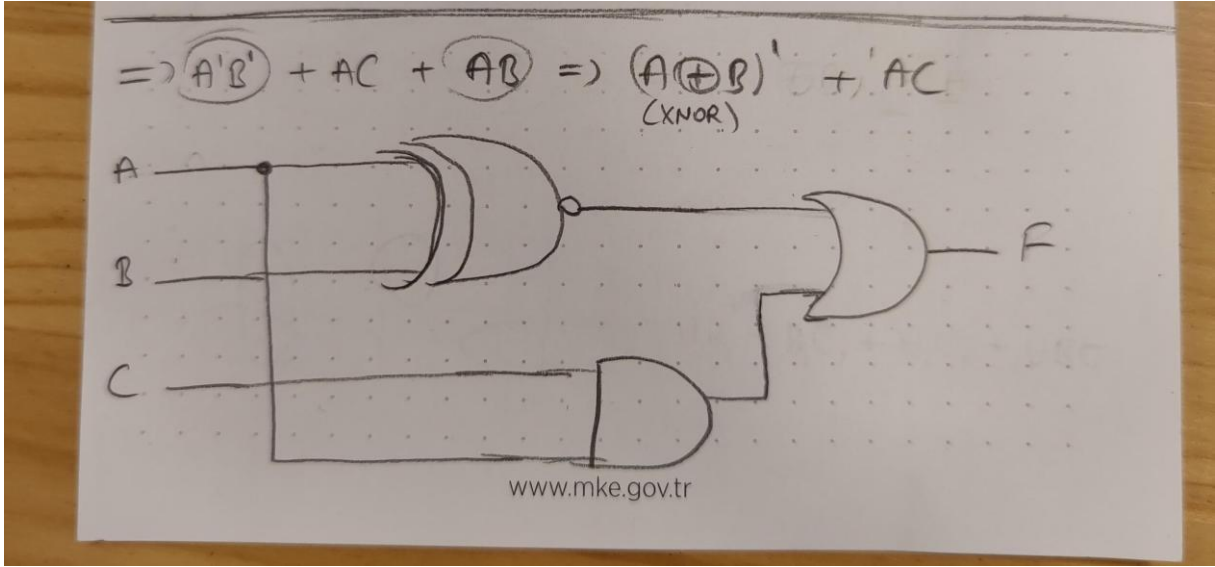
Görüldüğü üzere K-Map ve cebir kullanarak 3 farklı sonuç bulmuşuz gibi duruyor fakat işin özünde bu sonuçların hepsi birbirine eşittir. Şimdi doğruluk tablosuna birkaç ekleme yaparak bulduğumuz 3 ifadenin de birbirine eşit olduklarını gösterelim:

A	B	C	$A'B'$	$B'C$	AB	AC	$AB'C$	F_1	F_2	F_3
0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	1
0	0	1	1	1	0	0	0	1	1	1
0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1
1	1	0	0	0	1	0	0	1	1	1
1	1	1	0	0	1	1	0	1	1	1

$F_1 = A'B' + AC + AB$
 $F_2 = A'B' + B'C + AB$
 $F_3 = A'B' + AB'C + AB$

$F_1 = F_2 = F_3$

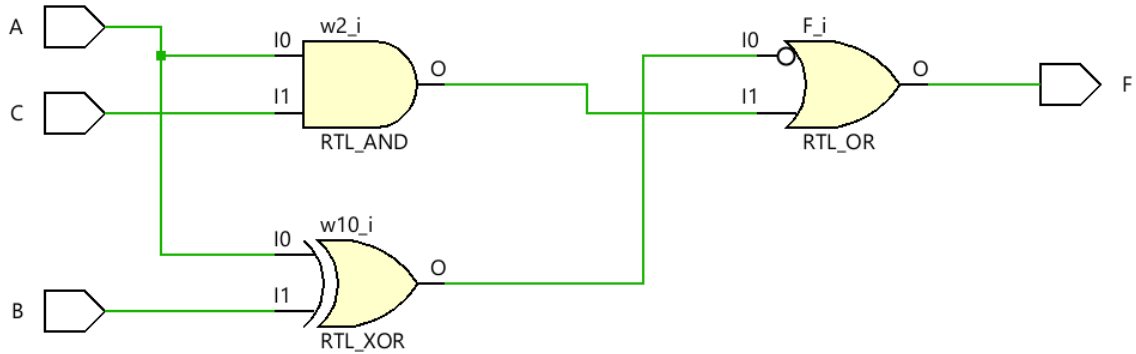
Görüldüğü üzere bulunan bütün fonksiyonlar birbirine eşittir. Birini seçelim ve XNOR kapısı yardımıyla devre tasarımızı yapmaya başlayalım:



Vivado üzerinden kodumuzu yazmaya başlayalım:

```
module calisma2(  
    input logic A,  
    input logic B,  
    input logic C,  
    output logic F  
);  
  
    logic w1, w2; // ara sinyaller  
  
    xnor(w1,A,B);  
    and(w2,A,C);  
    or(F,w1,w2);  
  
    // assign F = (!A && !B) || (A && C) || (A && B);  
    // assign F = (A !~ B) | (A & C);  
  
endmodule
```

“Open Elaborated Design” dediğimizdeyse design çıktımız şu şekildedir:



Şimdi de simülasyon kodumuzu yazalım:

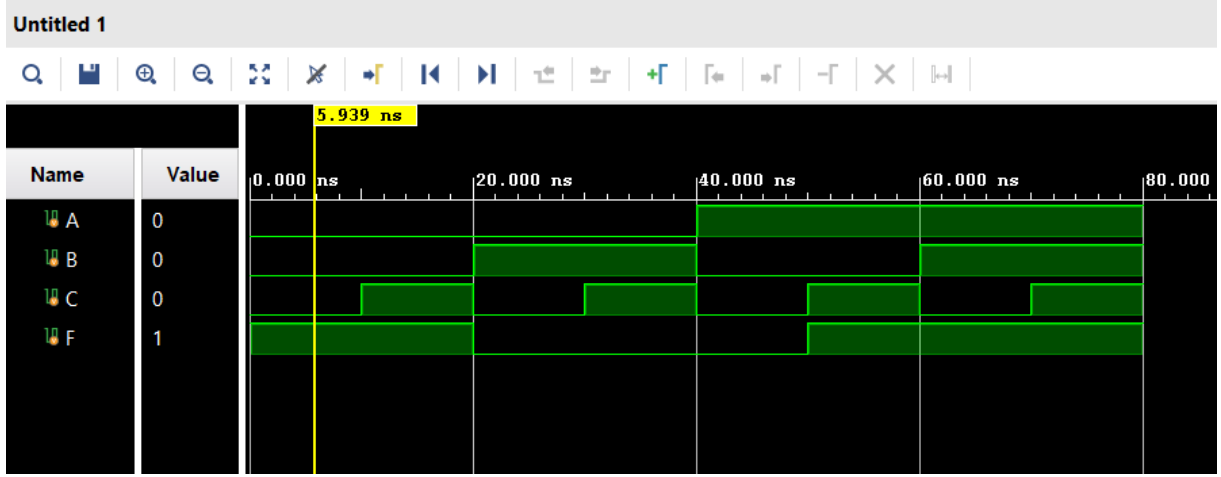
```
module tb_calisma2();
    logic A; // reg
    logic B; // reg
    logic C; // reg
    logic F; // wire

    calisma2 calisma2_Inst(.*) //hepsini bağladık.

    initial begin
        A = 1'b0; B = 1'b0; C = 1'b0; #10;
        A = 1'b0; B = 1'b0; C = 1'b1; #10;
        A = 1'b0; B = 1'b1; C = 1'b0; #10;
        A = 1'b0; B = 1'b1; C = 1'b1; #10;
        A = 1'b1; B = 1'b0; C = 1'b0; #10;
        A = 1'b1; B = 1'b0; C = 1'b1; #10;
        A = 1'b1; B = 1'b1; C = 1'b0; #10;
        A = 1'b1; B = 1'b1; C = 1'b1; #10;

        // 1 -> 1 bit, b -> binary, 0,1 -> değer
        // #10 -> 10ns bekle
        $stop; // simülasyonu durdurur, olası hataları görmek için işlevlidir.
    end
endmodule
```

“Run Simulation – Run Behavioral Simulation” kısmından simülasyonu çalıştıralım:



İşlemlerimiz bu kadardır.

3. ÖRNEK:

Bir güvenlik şirketi, sizden mesai saatleri dışında şirket binasının ana giriş – çıkış kapısını kontrol altında tutmak için iki alarmlı bir güvenlik sistemi tasarlamanızı istiyor. Bu alarmlardan birisi, sadece şirket kapısı önünde herhangi bir hareket algılanırsa ve kapı açılırsa; diğerinin ise olası sensör hatalarını tespit etmek için (hareketin olup kapının açılmadığı / hareketin olmayıp kapının açıldığı) devreye girmelerini istiyor. Bu sistemi en basit şekilde tasarlayınız.

ÇÖZÜM:

Öncelikle “input” olarak kabul edeceğimiz durumları tespit ederek işe başlayalım:

A: Kapının açık olup olmama durumu

B: Kapı önünde herhangi bir hareketin olup olmama durumu

Şimdi de “output” olarak kabul edeceğimiz durumları tespit edelim:

Alarm_out: Şirket kapısı önünde hareketin algılanıp kapının açılma durumu

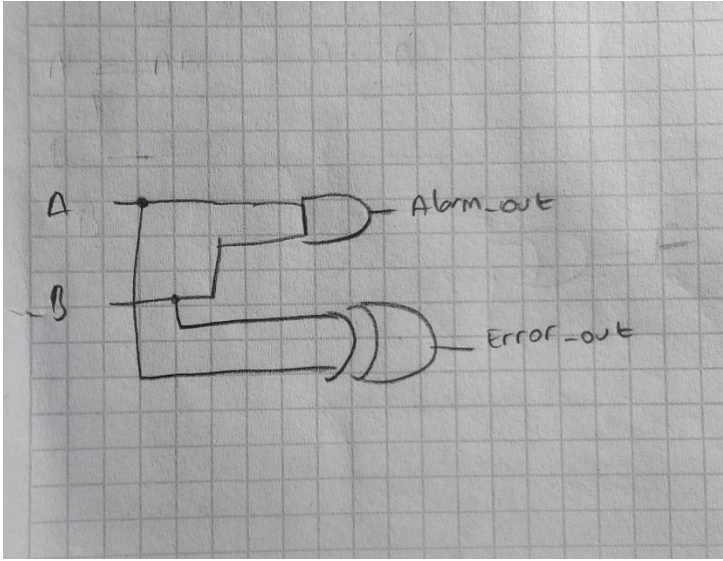
Error_out: Olası sensör hataları

Doğruluk tablosunu çıkaralım:

A	B	Alarm_out	Error_out
0	0	0	0
0	1	0	1
1	0	0	1
1	1	1	0

Açık bir şekilde görülüyor ki; $\text{Alarm_out} = AB$, $\text{Error_out} = A \text{ xor } B$

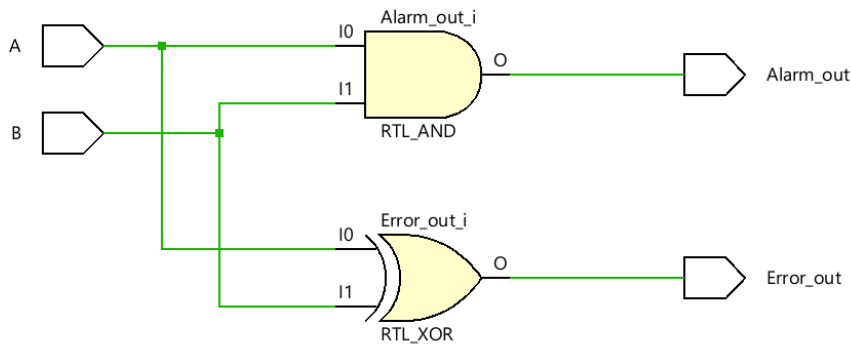
Devremiz şuna benzeyecektir:



Vivado üzerinden design kodumuzu yazmaya başlayalım:

```
module calismaa3(  
    input logic A, // kapı sensörü  
    input logic B, // hareket sensörü  
    output logic Alarm_out, // şirket kapısı önünde hareketin algılanıp  
    kapının açılma durumu  
    output logic Error_out // olası sensör hataları  
);  
  
    assign Alarm_out = A && B; //alarm için and kapısı  
    assign Error_out = A ^ B; //hata için xor kapısı  
  
endmodule
```

Elaborated Design dediğimizde ise design çıktımız aşağıdaki gibidir:



Simülasyon kodunu yazalım:

```
module tb_calismaa3();
    logic A;
    logic B;
    logic Alarm_out;
    logic Error_out;

    calismaa3 calismaa3_Inst(.*);

    initial begin
        A = 1'b0;
        B = 1'b0;
        #10;

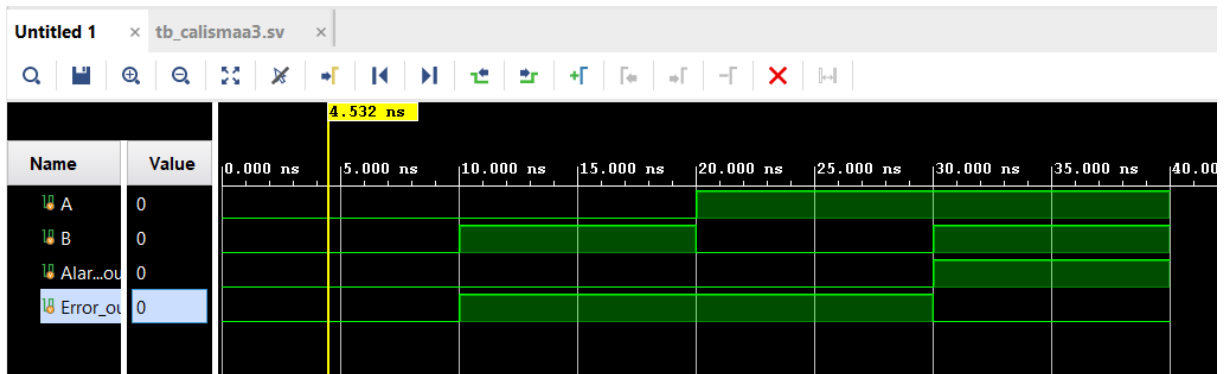
        A = 1'b0;
        B = 1'b1;
        #10;

        A = 1'b1;
        B = 1'b0;
        #10;

        A = 1'b1;
        B = 1'b1;
        #10;

        $stop;
    end
endmodule
```

“Run Simulation – Run Behavioral Simulation” kısmından simülasyonu çalıştıralım:



İşlemlerimiz bu kadardır.

